GRONINGER ARCHIEVEN

2018

2

Privacy en gegevensbescherming bepalen steeds meer de toegankelijkheid van de archieven

Op 25 mei 2018 is een nieuwe Europese privacywet van kracht geworden: de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Samen met de nationale Uitvoeringswet vervangt hij de Wet bescherming persoonsgegevens uit 2001. Deze nieuwe wet heeft gevolgen voor de toegankelijkheid van de Groninger Archieven. De nieuwe wetgeving beschermt niet alleen de privacy van de bezoekers van de Groninger Archieven, maar ook die van nog levende mensen die in de stukken in onze collectie voorkomen en die van onze medewerkers en samenwerkingspartners.

De AVG stelt een aantal eisen die in de oude wet niet voorkwamen. Zo moeten we in toegankelijke taal aan de betrokkenen uitleggen wat hun rechten zijn en hoe ze hier aanspraak op kunnen maken. Voor dat doel staat er sinds 25 mei 2018 een privacyverklaring op al onze websites. Ook eist de AVG dat we een onafhankelijke functionaris gegevensbescherming (FG) aanwijzen die ons adviseert en controleert. Hiervoor heeft het bestuur de FG van de gemeente Groningen aangewezen. Daarnaast is er een interne privacymedewerker benoemd voor de coördinatie en de uitvoering van de werkzaamheden op privacygebied. Die werkzaamheden komen voort uit enkele andere nieuwe plichten, namelijk het bijhouden van een register van verwerkingsactiviteiten, het sluiten van verwerkersovereenkomsten met externe partijen die in onze opdracht persoonsgegevens verwerken en het organiseren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling vóór aanvang van een nieuwe verwerking. In 2018 is met al deze werkzaamheden een begin gemaakt en het grootste deel was aan het eind van het jaar afgerond.

Naar aanleiding van de nieuwe wetgeving zijn wij in 2018 ook begonnen om onze omgang met privacygevoelig archiefmateriaal nog eens onder de loep te nemen. Zoals de meeste Nederlandse archiefinstellingen blijken ook wij soms te soepel te zijn omgegaan met de regels. Eigenlijk zijn de regels voor de bescherming van persoonsgegevens in archiefstukken niet veranderd onder de AVG. Net als de oude wet vraagt de nieuwe wet speciale aandacht voor bijzondere persoonsgegevens zoals religie, politieke voorkeur en seksuele geaardheid. Deze gegevens mogen niet ter inzage worden gegeven zolang de betrokkenen leven. Bij het opstellen van de beperkingen op de openbaarheid is in het verleden echter niet voorzien dat mensen tegenwoordig gemiddeld ouder worden. Ook is de wens om gegevens beschikbaar te stellen voor genealogisch onderzoek soms ten onrechte zwaarder gewogen dan de belangen van de betrokkenen. Het onderzoek is nog niet afgerond, maar het heeft er al wel toe geleid dat in augustus 2018 de aanvraagformulieren van de bouwvergunningdossiers uit de jaren 1986-2010 uit de studiezaal zijn teruggetrokken. Gelukkig betrof dit een onderdeel van het dossier waarnaar weinig vraag bestaat. Mogelijk zullen de komende jaren meer archiefbestanden niet meer via onze studiezaal of online beschikbaar zijn als gevolg van de AVG.

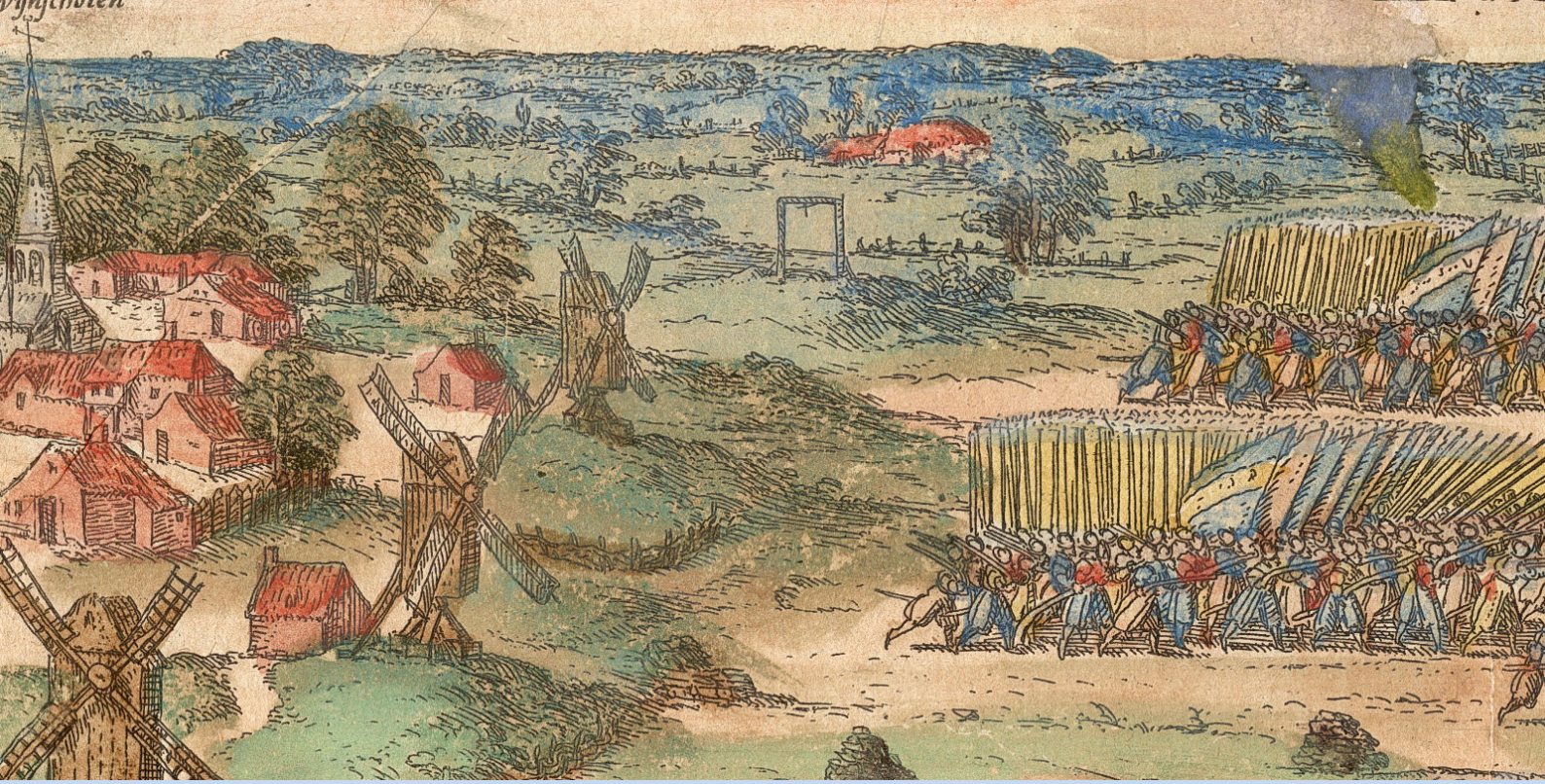

Collectie

Archief

Regelmatig worden nieuwe aanwinsten aan onze collectie toegevoegd. De Verwervingscommissie toetst tweewekelijks het aanbod van particuliere archieven, documentatie en beeldcollecties en besluit over het wel of niet accepteren op basis van een verwervingsstatuut. In 2018 zijn er 140 aanwinsten geregistreerd. De totale omvang van deze aanwinsten is 210 strekkende meter.

Verreweg de grootste aanwinst was de schenking van Noordhoff Uitgevers bv van de archieven van J.B. Wolters en P. Noordhoff (in 1968 gefuseerd tot Wolters-Noordhoff NV). Minstens 10 jaar is gesproken met verschillende directies van de uitgever over dit zeer waardevolle bedrijfsarchief. De geschatte omvang hiervan bedraagt 100 meter.

Andere archieven met een redelijke omvang (dan hebben we het over archieven van ca. 10 meter) zijn: het archief van Architectenbureau Egbert Reitsma en zoon, archief van het H.N. Werkmancollege – Stadslyceum, archief van de Hervormde gemeente te Veendam en archief van de Christelijke Pedagogische Academie “de Nijenborg”.

De kleinere aanwinsten, variërend van enkele stukken tot enkele meters, zijn zeer divers en afkomstig uit de gehele provincie. Daarbij is te denken aan de archieven van het Anthony Gasthuis te Groningen, de afdeling Haren van GroenLinks, boerderij Dijkhuizen te Oling, de maatschappij tot nut van ’t algemeen te Appingedam, de Coöperatieve Dorsvereniging Holwierde e.o., lokale afdelingen van Humanitas, kleine christelijke scholen in de provincie, melkcontroleverenigingen, voetbalvereniging GRC en diverse kerkarchieven.

In 2018 kwamen elf toegangen gereed van particuliere en overheidsarchieven. Ze werden gepubliceerd op www.groningerarchieven.nl. De jaarlijkse uitbreiding van het aantal toegangen geeft de onderzoeker steeds nieuwe mogelijkheden. Een paar nieuwe grote toegangen zijn die van het Bisdom Groningen (1956 – 2000), het gemeentebestuur van Ten Boer (1789 - 1990) en het archief van scheepswerf Coops te Hoogezand. Eind 2018 stonden in totaal 2.642 archieftoegangen online.

In 2018 verpakte de afdeling Materiële Zorg 588 meter archief. Er werden nieuwe aanwinsten verpakt en oudere archieven omgepakt. Van deze 588 meter bestond ruim de helft uit

het opnieuw verpakken van het zogenaamde Stadsarchief. Hiermee wordt bedoeld het archief van het Stadsbestuur van Groningen, 1594 – 1815. De archiefbestanddelen hebben een nieuw nummer gekregen, zijn herverpakt en geëtiketteerd. Circa 75 % van de totale omvang is in 2018 afgerond zodat het archief in het voorjaar van 2019 volledig aan het publiek kan worden aangeboden.

De werkzaamheden betreffende het voorbereiden van het digitaal depot zijn in 2018 voortgezet. De Groninger Archieven zijn in 2018 aangesloten op het landelijk e-Depot, een initiatief van het Nationaal Archief en de regionaal historische centra in de provinciehoofdsteden. De eerste bestanden zijn in het e-Depot opgenomen.

Beeld en geluid

De collectie beeld en geluid bestaat uit stilstaand beeld, bewegend beeld en geluidsopnames. In 2018 zijn er 4863 films, videotapes en andere beeld- en geluiddragers, digitale filmbestanden en realia verworven.

Sommige aanwinsten verdienen extra aandacht. Zo kwam er in 2018 een mooie collectie 8mm films binnen via een opruiming van een huis aan de Noorderhaven in Groningen. Het bleken de films van G. Tiemersma, een voormalig huisarts, te zijn. Na enig onderzoek blijkt deze Tiemersma ook een bekend sportarts geweest te zijn. Bovendien was hij meer dan twintig jaar voogd van het Sint Anthony Gasthuis te Groningen. Tiemersma overleed in 1971. De collectie omvat elf 8mm films, van 1937 tot 1943. Naast stadsbeelden zien we beelden van zijn huis aan de Nieuwe Boteringestraat waar hij ook praktijk hield, zijn trouwerij, zijn kinderen en plezier op vrije dagen aan het Paterswoldsemeer. De films geven een mooi beeld van een familie uit de gegoede middenklasse in een roerige periode in de geschiedenis van de stad.

In 2018 maakte Omroep Max uitvoerig gebruik van onze collectie in het programma *Nederland op film*. Op basis van een verzameling amateurfilmbeelden werd een thema uit de twintigste eeuw belicht. Deze serie toont niet alleen filmmateriaal. Ook de makers en de mensen die op de beelden te zien zijn komen aan het woord. In elke aflevering werden ongeveer twaalf fragmenten uit onze collectie gebruikt. Deze serie krijgt mogelijk in 2019 een vervolg. Vanwege het succes werden er in 2018 nog een Sinterklaasspecial en een feestdagenspecial gemaakt.

We hadden in 2018 67 aanvragen om audiovisueel materiaal te leveren aan regionale en lokale, nationale en internationale media en culturele instellingen voor gebruik in documentaires, onderzoek, nieuws, social media, tentoonstellingen, voorstellingen, etc.

In 2018 ontvingen de Groninger Archieven ook foto's, dia's, prentbriefkaarten en ander beeldmateriaal. Een grote aanwinst betrof de topografische verzameling uit de nalatenschap van Jaap Hoekstra te Delft. Deze bevat knipsels, artikelen, ansichten en foto's betreffende de provincie Groningen. Een deel van de foto's bleken originele foto's te zijn, gebruikt voor het maken van prentbriefkaarten door de uitgeverij La Rivière & Voorhoeve te Zwolle. Deze zijn opgenomen op www.beeldbankgroningen.nl.

Een bijzondere aanwinst is afkomstig van de tekenaar Nico Visscher. De originele tekeningen van de cartoons die hij maakte voor het blad Binnenlands Bestuur over de periode 1993-2017 zijn op 28 november feestelijk overhandigd aan de directeur van de Groninger Archieven. Aan deze schenking is door het Dagblad van het Noorden en RTV Noord aandacht besteed.

Het gedigitaliseerde deel van de beeldcollectie is te bekijken op www.beeldbankgroningen.nl: zo'n 28.500 kaarten en prenten, ruim 125.000 foto's en prentbriefkaarten.

In het verslagjaar is een deel van de ansichtkaarten en foto's, waarvan de rechten niet geregeld of niet te traceren waren, offline gehaald. De betreffende stukken zijn wel in de studiezaal in te zien.

Door de activiteiten van de medewerkers en vrijwilligers van Poparchief Groningen konden een aantal bijzondere aanwinsten aan de popcollectie worden toegevoegd, zoals 240 Groninger CD's uit Café Koster, de fotoalbums van de in 2018 overleden zanger en organisator Eddie Koekoek en zeldzaam Gronings materiaal van verzamelaar Michael Kopijn (punk, hardcore en metal).

Bibliotheek

In 2018 werden 453 boeken, 91 tijdschriften en 234 artikelen toegevoegd aan de bibliotheek. Op 31 december omvatte de bibliotheek 64.862 boeken, 25.835 tijdschriften en 23.136 artikelen.

De collectie digitaal beschikbare documenten nam in 2018 toe tot 933 inventarisnummers. Er werden 129 pamfletten beschreven en toegankelijk gemaakt voor bezoekers van de studiezaal en de website.

In 2018 ontving de bibliotheek 55 nieuw verschenen boeken van auteurs en uitgevende organisaties. Schenkingen van ouder materiaal waren er zoals ieder jaar ook. Vermeldenswaardig is de bijna aaneengesloten reeks van *Dr. Staring's almanak voor den Groninger landman* uit de periode 1881-1934. De grootvader van de schenkster, landbouwer te Tjamsweer, heeft bijna dagelijks notities gemaakt over de weersomstandigheden, het boerenwerk en zijn andere bezigheden. Een mooie aanvulling op de collectie vormen ook de 70 jaargangen *Krabbels* (1934-2004), het blad van de inmiddels opgeheven Wandel Vereniging Groningen. Het samengaan van de gemeentes Ten Boer, Haren en Groningen betekende dat er uit het gemeentearchief van Haren een dertigtal titels in de collectie konden worden opgenomen.

Dataopslag

Op 31 december 2018 was 166 TB aan digitale bestanden opgeslagen op onze netwerkschijven. Vanwege het digitaliseren van archief, foto's en filmmateriaal zijn in 2018 de netwerkschijven uitgebreid met 60 TB. Door deze uitbreiding hebben we nu totaal 240 TB aan schijfruimte beschikbaar.

Publieksactiviteiten

De publieksactiviteiten van de Groninger Archieven zijn voor het grootste deel onderdeel van de publieksprojecten, die onder de naam *Maak Geschiedenis* worden gepresenteerd. Naast de Maak Geschiedenisprojecten worden er regelmatig incidentele en jaarlijks terugkerende activiteiten georganiseerd.

In 2018 kwamen er 4.600 bezoekers naar de Groninger Archieven om deel te nemen aan de publieksactiviteiten. Hoogtepunten waren de Dag van de Groninger Geschiedenis (DGG) met 2.500 bezoekers en de Dag van de Grunneger Toal (DGT) met 1.100 bezoekers. De lezingen trokken 850 belangstellenden. De overige bezoekers kwamen voor ontvangsten, workshops en symposia.

In 2018 steeg het aantal deelnemers voor de Maak Geschiedenisprojecten naar 373.

De verwachting is dat de belangstelling voor de Maak Geschiedenisprojecten de komende jaren zal stijgen. De vaste activiteiten zoals lezingen en workshops zullen ook steeds meer onderdeel van de Maak Geschiedenisprojecten worden. Het project Zet Groningen op de kaart is in het eerste deel van 2018 afgerond. Alle historische kaarten van de Groninger Archieven zijn gegeorefereerd (oude kaarten op hedendaagse kaarten leggen, waardoor veranderingen zichtbaar worden) via de website www.velehanden.nl.

In 2018 werden ook de Maak Geschiedenisprojecten Kerstvloed 1717 en Vertaalslag rond Heiligerlee afgerond, met druk bezochte

Aantallen publieksactiviteiten

15	Lezingen
4	Ontvangsten met rondleiding
2	Manifestaties (DGG en DGT)
5	Workshops en cursussen
7	Presentaties in de hal
9	Presentaties elders

Deelnemers Maak Geschiedenisprojecten

Zet Groningen op de kaart	200
Het beeld van Groningen	95
Kerstvloed 1717	40
Vertaalslag rond Heiligerlee	14
Alle Groningers	11
Poparchief Groningen	13

symposia in het gebouw van de Groninger Archieven.

In de tweede helft van 2018 is het Maak Geschiedenisproject Het beeld van Groningen gestart. Het onderwerp van Het beeld van Groningen is de fotocollectie van Persfotobureau D. van der Veen. Deze foto's uit de jaren zestig en zeventig worden door vrijwilligers beschreven via www.velehanden.nl. Rond de jaarwisseling hadden 95 mensen zich ingeschreven.

Alle Groningers en Poparchief Groningen zijn doorgaande internetprojecten met respectievelijk genealogische gegevens en informatie over de geschiedenis van de Groninger popmuziek.

Educatie

In 2018 kwamen 1.710 leerlingen van het basis-, middelbaar, hoger en wetenschappelijk onderwijs voor verschillende workshops en educatieve projecten naar de Groninger Archieven.

Voor het project Tweede Wereldoorlog Dichterbij ontvingen de Groninger Archieven 710 leerlingen van basisscholen. In de gemeente Grootegast, in 2018 partner van het project, werd aan 400 leerlingen een programma aangeboden, gericht op de eigen gemeente.

560 leerlingen uit het middelbaar onderwijs voerden diverse projecten uit in de Groninger Archieven en 440 studenten hoger en wetenschappelijk onderwijs volgden colleges van medewerkers van de Groninger Archieven en deden onderzoek in het kader van werkstukken.

Onderzoek

Studiezaal

In 2018 werd de studiezaal van de Groninger Archieven 7.516 keer bezocht. Dit is een daling van 498 ten opzichte van 2017. De laatste paar jaar liep het bezoekersaantal iets terug, maar over een langere termijn zijn de jaarlijkse aantallen redelijk stabiel.

Ook het aantal aangevraagde stukken daalde, van 27.488 in 2017 naar 25.221 in 2018. De gemiddelde hoeveelheid aangevraagde stukken per bezoek was 3,4. Dit cijfer is gelijk aan 2017.

De methode van werken in de studiezaal is aan het veranderen. Naast de klassieke studiezaalbezoeker die het onderzoek uitvoert in de studiezaal wordt de studiezaal steeds meer gebruikt door onderzoekers die scans van de stukken aanvragen of zelf ter plekke fotograferen zodat ze thuis het onderzoek kunnen doen. Deze ontwikkeling zal zich verder doorzetten en de verschillende bezoekersgroepen zullen door de Groninger Archieven zoveel mogelijk worden gefaciliteerd.

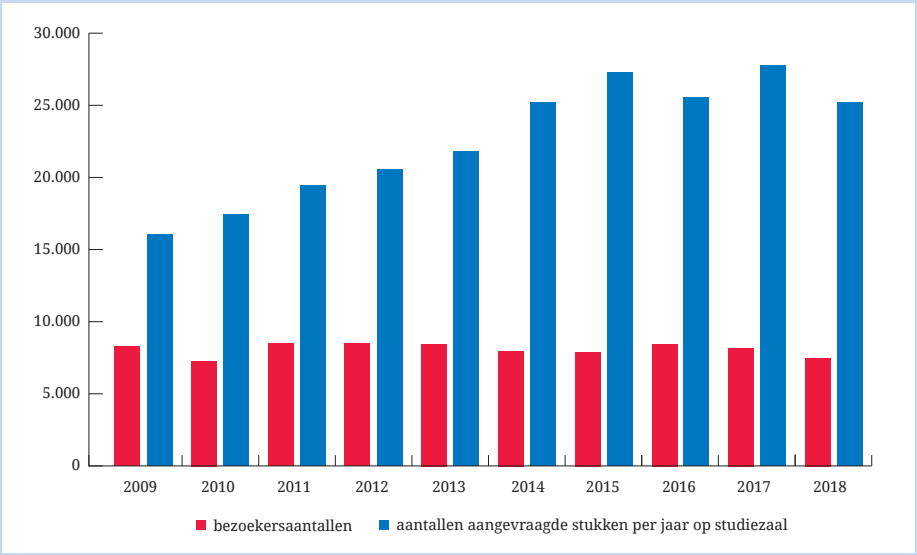

De tien meest geraadpleegde archieven op studiezaal in 2018

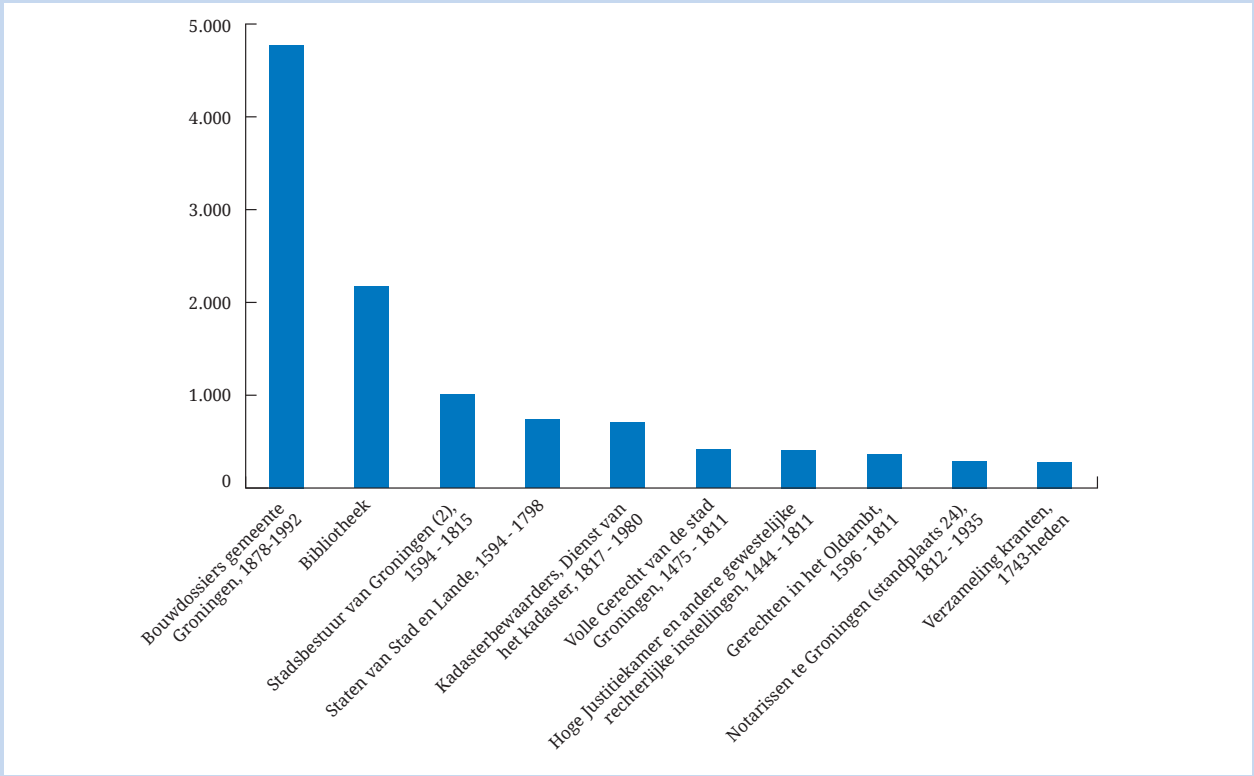

De bouwdossiers van de gemeente Groningen worden al jarenlang het meest aangevraagd. Ze staan om privacyredenen nog steeds niet online zodat huiseigenaren, notarissen, aannemers en kandidaat-kopers de originele stukken in de studiezaal moeten komen raadplegen. In dit overzicht zijn de bouwdossiers uit de periode 1992 tot 2016 niet meegeteld, omdat deze dossiers nog niet officieel zijn overgedragen door de gemeente Groningen. Ze worden beheerd door de Groninger Archieven en kunnen worden ingezien. Dat gebeurt naar schatting tussen 2.500 en 3.000 keer per jaar.

De tien meest geraadpleegde archieven op www.groningerarchieven.nl in 2018

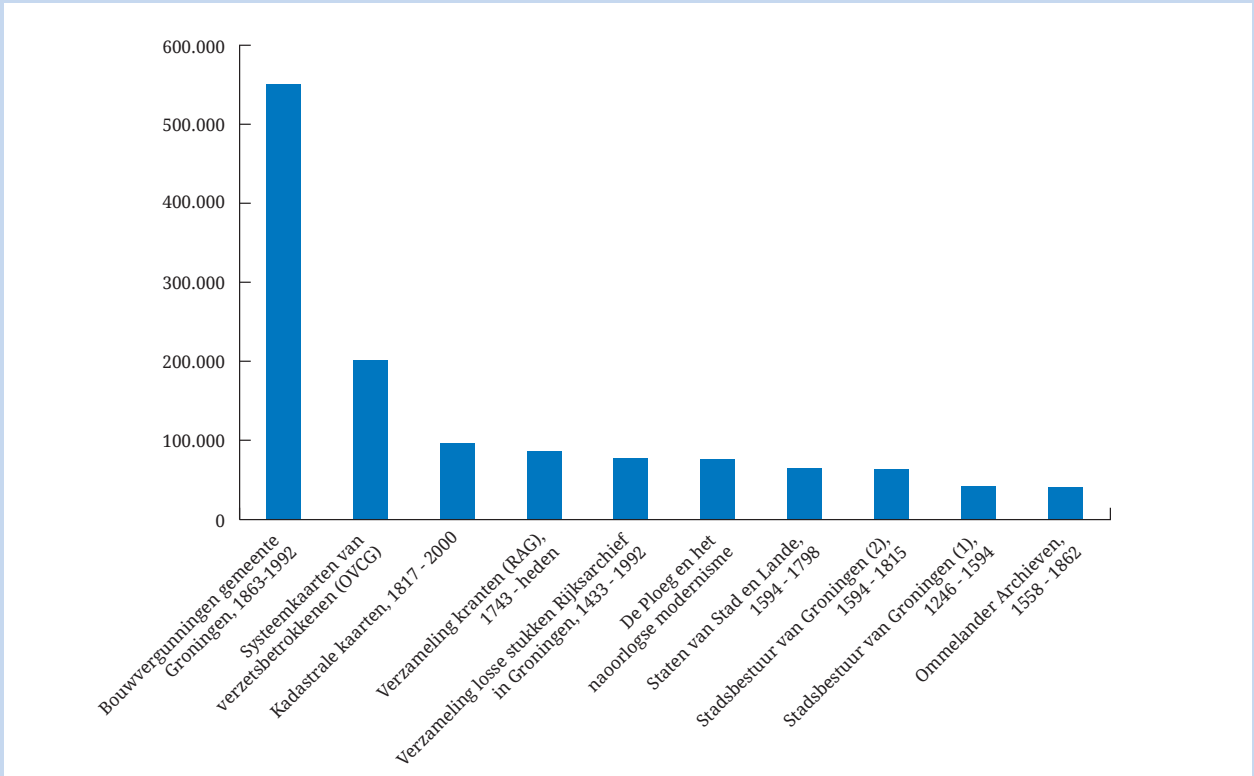

Website

Op de website wordt gezocht in de inventaris van de Groninger Archieven. Soms zijn scans aan de stukken gekoppeld. Na inzage in de inventaris zoeken belangstellenden over het algemeen verder op themawebsites zoals www.allegroningers.nl en www.beeldbank-groningen.nl of ze bezoeken de studiezaal om de originele stukken te raadplegen. Opvallend is de grote belangstelling voor de systeemkaarten van het verzet, die volledig gedigitaliseerd op de website worden aangeboden.

Externe uitleningen

De overgebrachte archieven worden door verschillende overheidsdiensten regelmatig opgevraagd. In 2018 ging het vooral om de volgende uitleningen:

Afdeling DIV gemeente Groningen	762
Waterschap Noorderzijlvest	106
Rechtbank Noord-Nederland	22
Provincie Groningen	11
Groningen Seaports	5

Kwaliteitsmonitor

Begin 2018 kwam ook de uitslag van de landelijke Kwaliteitsmonitor. Een tweejaarlijks onderzoek onder archiefbezoekers over de kwaliteit van de Nederlandse archieven. Aan het onderzoek namen 34 instellingen deel. De Groninger Archieven kregen een algemeen oordeel van 8,2. Het gemiddelde was 7,9.

Websites

In 2016 en 2017 zijn een aantal van onze websites vernieuwd. Voor het vaste publiek was het vooral wennen aan www.groningerarchieven.nl. De website heeft een heel nieuw gezicht gekregen, daarbij is de website nu in hoofdzaak gericht op het beter zoeken en vinden in onze archieven.
De genealogische website www.allegroningers.nl werd iets minder bezocht en www.beeldbankgroningen.nl juist meer. Al met al zien we over de loop der jaren een redelijk stabiel bezoekersaantal ontstaan.

De Groninger Archieven beheren ook enkele themawebsites. www.poparchiefgroningen.nl trok 34.000 belangstellenden en de nieuwe website www.groningerkentekens.nl bijna 9.000. De kentekens waren tot 2018 onderdeel van www.groningerarchieven.nl.

Bezoekers en bezoeken	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
www.groningerarchieven.nl					
bezoekers	119.650	118.750	102.100	119.468	117.450
bezoeken	196.700	196.850	177.500	206.526	201.400
www.allegroningers.nl					
bezoekers	97.000	102.800	134.931	139.990	107.000
bezoeken	430.500	434.850	517.037	528.344	446.000
www.beeldbankgroningen.nl					
bezoekers	113.700	117.200	59.399	86.786	108.000
bezoeken	1174.500	174.650	107.754	152.120	190.000

Publiciteit

De Groninger Archieven gebruiken voornamelijk internet en de sociale media voor communicatie met het publiek. Opvallend is dat er dit jaar ook weer veel aandacht was van de regionale pers, zowel van RTV Noord als het Dagblad van het Noorden en de lokale kranten. Vooral over onze Maak Geschiedenisprojecten werd door hen gepubliceerd. In de Groninger Gezinsbode was er een wekelijkse fotocolumn met de titel *Herinnerings in beeld*.

Bezoekers en bezoeken	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	
Digitale nieuwsbrief	1.343	1.186	1.460	1.558	1796	abonnees
Facebook	1.054	1.786	2.476	3.240	3669	likes
Twitter	1.650	1.966	2.223	2.469	2592	volgers
Instagram	----	115	225	391	981	volgers
Linkedin	180	249	299	369	452	volgers

Publicaties

- Krant *Dag van de Groninger Geschiedenis 2018* als bijlage bij het Dagblad van het Noorden
- 4 afleveringen van het tijdschrift Stad & Lande
- Historisch Jaarboek Groningen, 2018
- 26 digitale nieuwsbrieven
- Boek *Groningen in 3D, De stad in stereofoto's 1868-1940*

Stuk van het Jaar

In 2018 deden we mee aan de landelijke verkiezing van het Stuk van het Jaar. Het thema was *Opstand*. Na een voorronde, waarbij publiek stukken kon aandragen, droegen wij de fotoreportage rond vrouw Kimkes voor. Deze reportage is onderdeel van onze collectie Persfotobureau D. van der Veen. Vrouw Kimkes hebben we ook ingezet als boegbeeld voor de Dag van de Groninger Geschiedenis.

DGG DAG VAN DE GRONINGER GESCHIEDENIS

PROGRAMMAKRANT

ZATERDAG 13 OKTOBER 2018
11.00 - 17.00 uur
Groninger Archieven
GRATIS TOEGANG

Vrouw Kimkes, 1972.
Foto: Persfotobureau D. van der Veen, Groninger Archieven

Wie was vrouw Kimkes? Zie pagina 5.

Wat is de Dag van de Groninger Geschiedenis?

De Dag van de Groninger Geschiedenis is een jaarlijks historisch evenement, waar mensen samen komen die nieuwsgierig zijn naar de geschiedenis van stad en provincie Groningen. De Dag van de Groninger Geschiedenis laat de geschiedenis van Groningen zien in een heel divers programma, dat uiteen loopt van lezing tot erfgoedmarkt, van theatervoorstelling tot muziek en van rondleiding tot quiz.

Opstand is van alle tijden

De Dag van de Groninger Geschiedenis, zaterdag 13 oktober, draagt dit jaar het thema Opstand en sluit daarmee aan bij het thema van de Maand van de Geschiedenis.

Het begrip Opstand kent vele vormen. Denk bijvoorbeeld aan de Tachtigjarige Oorlog, de Provobeweging, fabriekssstakingen, het verzet in de oorlog, vrouwenemancipatie en de woede over de aardbevingsproblematiek.

Een korte greep uit het flinke programma van de Dag van de Groninger Geschiedenis: Hans Goedkoop opent de Dag en is verhalenverteller in de muzikale voorstelling *1609 Stuukt het vuren*, archiefdetective Dirk Kome gaat in de bres voor de vergeten fotograaf Tonnis Post, in de depotrondleidingen in de Groninger Archieven worden unieke documenten getoond, bijvoorbeeld brieven uit de Tachtigjarige Oorlog en het opstandige Provoplakboek en de stadswandelingen door het stationsgebied vertellen een verhaal over een opstandige buurt. Het muzikale programma bestaat uit aardbevingsliederen van onder andere Harry Niehof en Triploat van Wat Aans!.

De Dag van de Groninger Geschiedenis, die inmiddels voor de 3de keer georganiseerd wordt, begon ooit alleen als Groninger Erfgoedmarkt. De markt is nog steeds het hart van de Dag, maar wordt nu aangevuld met tientallen andere activiteiten en is uitgegroeid tot een manifestatie waar de laatste jaren ruim 2.500 belangstellenden op afkwamen.

De Groninger Archieven en Centrum Groninger Taal & Cultuur (CGTC) organiseren de Dag van de Groninger Geschiedenis in samenwerking met het Noordelijk Scheepvaartmuseum, de Historische vereniging Stad en Lande, de Verhalen van Groningen, het Groninger Museum en het Groninger Forum.

Kom naar de Dag van de Groninger Geschiedenis en laat u verbazen en verwonderen over de vele aspecten van de Groninger geschiedenis, in Opstand.

Organisatie

In 2018 werkten 133 mensen voor de Groninger Archieven.

Overzicht medewerkers:

In dienst	50
Detachering gem. Groningen	9
Noorderbrug	22
Uitzendkrachten	3
Stagiairs	3
Vaste vrijwilligers	46

De formatie van de Groninger Archieven (vaste en tijdelijke medewerkers) was 40,45 fte op 31 december 2018.

De Groninger Archieven hechten veel waarde aan het bieden van kansen op werk voor mensen die minder gemakkelijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt. De samenwerking met de Stichting Noorderbrug wordt dan ook zeer op prijs gesteld.

Colofon

RHC Groninger Archieven
Cascadeplein 4
9726 AD Groningen

Teksten en informatie: Malou Aalberts, Albert Beuse, René Duursma, Eddy de Jonge, Mirjam de Jonge, Frederiekje de Jongh, Bram Kampen, Jona van Keulen, Marij Kloosterhof, Albert Koops, Henk van der Meer, Gert Plas, Vincent Stedema, Loulou Vintges, Dineke van der Wal en Johan Waterborg.

Redactie Malou Aalberts
Michael Hermse (beeldmateriaal)
Eddy de Jonge
Harma Rozema-Woldhuis

Opmaak Richard Bos, Wergea

Afbeeldingen

Omslag, pagina 9 en 12
Contactafdrukken van negatiefstroken, jaren 60 en 70
Persfotobureau D. van der Veen, Groninger Archieven

Pagina 2
Fotografen Frank Straatemeier (l) en Derk van der Veen (r) op binnenplein Martinihal Groningen, 1976
Foto: Persfotobureau D. van der Veen, Groninger Archieven (2290_2701)

Pagina 4 en 5
Slag bij Heiligerlee, 1568
Prent: F. Hogenberg, Groninger Archieven (uitsnede 817_10242.2)

Pagina 7
Voor gebouw De Toekomst, Zuiderbinnensingel (Coehoornsingel) Groningen, 1912
Foto: Snel fotografie Gruno, Groninger Archieven (1785_6011)

Pagina 8
Vrouw Kimkes in protest voor eenrichtingsverkeer in H.L. Wichersstraat Groningen, 1972
Foto: Persfotobureau D. van der Veen, Groninger Archieven (1785_8790)

Pagina 11
Vietnamdemonstratie, Gedempte Zuiderdiep Groningen, 1967
Foto: Fotobedrijf Piet Boonstra, Groninger Archieven (2248_88763)

Pagina 14
Fré Meis spreekt de stakers toe bij de Wedderklap Oude Pekela, 1969
Foto: Persfotobureau D. van der Veen, Groninger Archieven (2138_3575)

KODAK TRI X PAN FILM
KODAK SAFETY FILM
17A
18
18A
19
19A
20
20A
21A
22

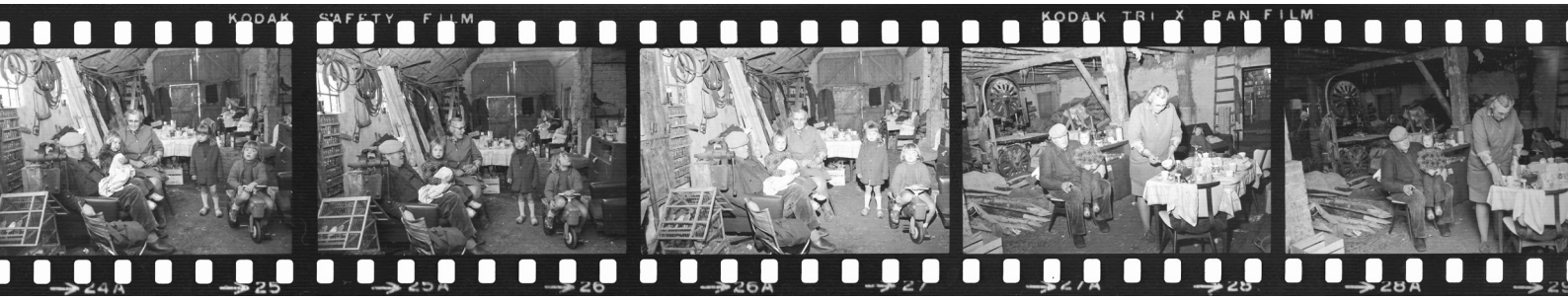
KODAK SAFETY FILM
KODAK TRI X PAN FILM
24A
25
25A
26
26A
27
27A
28
28A

KODAK TRI X PAN FILM
KODAK SAFETY FILM
27A
28
28A
29
29A
30
30A
31
31A
32